

[Anker Lau.]

Da vi i foråret vedtog denne lov, opfattede vi den jo allesammen som en afviklingslov. Man ventede, at der ville ske et eller andet i løbet af sommeren, som kunne give baggrund for, at der her ved denne tid blev fremsat et forslag til en ny lov, hvor man havde taget hensyn til det, der var sket i mellemtiden. Det er vel derfor ikke underligt, at det vakte nogen forbavselse, at man foreslår loven forlænget uændret. Vi gav i foråret regeringen en frist til at vise, at den ville følge rigsdagens afviklingsvilje, og gav den også lejlighed til at vise sin egen vilje i den retning. Noget af det, der dengang havde væsentligst betydning, var den oprettelse af frilister både for importen og eksporten, eller dog en overgang til en mere fri bevillingsudstedelse, der blev stillet i udsigt, hvor dette nu måtte skønnes at være mere formålstjenligt, men endnu er der jo intet sket på disse meget væsentlige områder. Jeg ved, at der har været puslet med sagen rundt omkring. Jeg ved, man har beskæftiget sig med den i varedirektoratet. Jeg ved også, at de store erhvervsorganisationer har presset på for at få en løsning af disse spørgsmål, at man har stillet forslag. Der har været talt om både betingede og ubetingede frilister for importen. Der har været forhandlet om principiel frihed for eksporten plus en bunden liste. Der har også været tanker fremme om frigørelse af landbrugseksporten, og mange andre ting har der været talt om. Men det er i den grad trukket i langdrag i sommerens og efterårets løb, at der indtil dato ikke er sket noget, og det er da ikke underligt, om man får den tanke: mon nu også den højtærede handelsminister virkelig mener alt dette alvorligt? Eller tænker den højtærede handelsminister sig at købe et års fornyelse af denne lov ved nogle af de indrømmelser, som han faktisk allerede lovede os i foråret? Det er jo på disse områder, hvor det drejer sig om frilister, der kan nås noget virkelig betydningsfuldt i retning af frigørelse.

Jeg er altså noget skuffet over det, der er sket i mellemtiden, og jeg er egentlig skuffet over en ting til, nemlig de udtalelser, det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen fremsatte i går, som jo gav udtryk for megen tillid og for megen tilfredshed med det, der hidtil er sket. Jeg kan ikke se, at det, der hidtil er sket, i væsentlig grad i virkeligheden har noget med den frigørelse at gøre, som vi tænkte os i foråret. Med hensyn til den side af loven, som vender mod erhvervene, mod dem, der bærer byrderne, dem, der i virkeligheden skal skaffe forudsætningen

for alt det andet, er der i realiteten ikke sket noget som helst udover nogle mindre ting. Jeg kan nævne, at der er sket en lille lempelse med hensyn til klausuleringen af importvarer til forskellige formål, men det er kun lidt; der er mange andre ting, som burde tages op på dette område, og det ville vel være rimeligt, om vi i det kommende udvalg fik en oversigt over, hvilken rolle disse klausuleringer spiller. Eller for at tage et andet område, fremme af transithandelen, som dog i alle tilfælde har stor valutaskabende betydning. Der er overhovedet ikke rørt ved den side af sagen. Naturligvis er det godt, at vi også har fået lempet rationeringerne, alt det, der vender udad mod publikum. Det er glædeligt, og det er godt, når sådan noget sker, men efter min mening er det vigtigere at afvikle de restriktioner, som i det lange løb forhindrer, at lagrene virkelig bringes til veje, at der skabes sundhed i økonomi og produktion, således at rationeringerne bliver varigt overflødige. Som det nu er, ligger det faktisk i den højtærede regerings hånd at føre en politik, hvorved den stadig kan opretholde påstanden om restriktionernes nødvendighed. Så kan man naturligvis i det enkelte tilfælde spørge: nødvendighed af hensyn til hvad? Der kan jo være mange forskellige slags nødvendighed, alt efter som de forskellige restriktioner kommer på tale, men naturligvis, når den højtærede regering fastholder sin udtalelse om, at den ikke ønsker at opretholde rationeringerne en dag længere, end de er nødvendige, så er det jo også ganske rart, at man har muligheden for selv at bestemme, hvornår de er nødvendige og hvornår de ikke er det.

Men der er dog som sagt i dette halve år sket afgjorte forbedringer i hele landets økonomi. Jeg skal ikke gå dybere ind på, men vil kun lige nævne de enkelte, der har været omtalt af de tidligere ordførere. Hele den saneringspolitik, som venstre regeringen førte, er begyndt at vise sine virkninger. Spørgsmålet om de ledige penge er et spørgsmål, som også spiller en rolle i denne forbindelse. Vi har haft en god høst, vi får bedre priser for vore eksportvarer, vi har Marshallhjælpen, forøgede varelagre, hjemmene er bedre forsynede, end de hidtil har været, og endelig det ikke mindst vigtige: folkets købelyst og købeevne er faktisk forringet, og man er langt mere kritisk end tidligere. Det er ikke sådan i dag, at man går ud og gør indkøb bare for at få pengene brugt og køber de ting, der nu fremstilles. Således indeholder markedet i dag udprægede risikomomenter, og det er i denne